

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 533/2017-6

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. septembra 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészárosa predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 1 TdoV 3/2017 a jeho uznesením z 30. mája 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 9. augusta 2017 doručené podanie [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktoré ústavný súd podľa obsahu vyhodnotil ako sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy

(sťažovateľ síce uvádza čl. 48 ods. 2 ústavy, ale z obsahu podania zjavne vyplýva, že ide o základné právo na súdnu ochranu garantované čl. 46 ods. 1 ústavy, pozn.) a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 TdoV 3/2017 a jeho uznesením z 30. mája 2017 (ďalej aj „napádané uznesenie najvyššieho súdu“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Špeciálneho súdu v Pezinku sp. zn. PK 2 Tš 29/2006 z 28. apríla 2008 v spojení s rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 3 Toš 6/2008 z 30. marca 2010 uznaný za vinného z organizátorstva a pomoci k trestnému činu neodvedenia dane a poistného podľa § 10 ods. 1 písm. a) a c) § 148a ods. 1, 2 a 4 Trestného zákona formou spolupáchateľstva, trestného činu neodvedenia dane a poistného podľa § 148a ods. 1, 2 a 4 Trestného zákona a trestného činu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 185a Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 9 rokov.

Sťažovateľ podal 30. januára 2017 proti rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 3 Toš 6/2008 z 30. marca 2010 dovolanie. Najvyšší súd ako dovolací súd uznesením sp. zn. 1 TdoV 3/2017 z 30. mája 2017 podľa § 382 písm. a) Trestného poriadku jeho dovolanie odmietol ako podané oneskorene.

Sťažovateľ namieta, že mu je odopierané právo na spravodlivý proces, keďže najvyšší súd sa odmieta meritórne zaoberať jeho dovolaním s poukazom na jeho oneskorenosť, ktorú nesprávne odvádza od fikcie doručenia rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 3 Toš 6/2008 z 30. marca 2010. Sťažovateľ považuje svoje dovolanie za včas podané.

Na základe uvedeného sťažovateľ žiada, aby ústavný súd nálezom o jeho sťažnosti takto rozhodol:

„Najvyššiemu súdu sa prikazuje, aby vo veci dovolania [REDAKOVANÉ] proti rozsudku PK 2 Tš/29/2006 rozhodol tak, že uvedené dovolanie je podané v zákonnej lehote, v primeranej lehote rozhodol o dôvodoch dovolania.“

Sťažovateľ zároveň žiada o ustanovenie zástupcu z radov advokátov.

II.

Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Pri predbežnom prerokovaní sa ústavný súd sústredil na posúdenie, či sťažnosť nie je zjavne neopodstatnená. Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde totiž vyplýva, že úlohou

ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď napadnutým postupom alebo napadnutým rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Tdo V 3/2017 a jeho uznesením z 30. mája 2017.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd sa oboznámil s relevantnou časťou napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, v ktorej sa predovšetkým uvádza:

„... Hneď v úvode je potrebné uviesť, že najvyšší súd ako súd dovolací už uznesením z 1. júna 2016, sp. zn. 1 TdoV 20/2015, predchádzajúce dovolanie obvineného [REDAKOVANÉ], podané proti vyššie citovanému rozsudku odvolacieho súdu (t. j. dovolanie podané v totožnej trestnej veci), odmietol podľa § 382 písm. a/ Tr. por. ako oneskorene podané.

Z obsahu daného rozhodnutia vyplýva, že dovolací súd s odkazom na ustanovenie § 130 ods. 1, 2 Tr. por. v znení účinnom do 31. decembra 2005... v súlade s ktorým bolo potrebné doručovať rozsudok tak obvinenému ako i jeho obhajcovi, po preštudovaní príslušného spisového materiálu dospel k záveru, že obhajcovi ██████████ bol napadnutý rozsudok odvolacieho súdu doručený 29. apríla 2010 a obvinenému ██████████ v zmysle § 63 ods. 2 veta druhá Trestného poriadku v znení účinnom do 31. decembra 2005 (fikciou) v totožný deň. S poukazom na uvedené bol potom ako posledný deň zákonnej trojročnej na podanie dovolania obvineným 29. apríl 2013.

Najvyšší súd na danom mieste zdôrazňuje, že vysporiadanie sa s otázkou doručenia napadnutého rozhodnutia obhajobe bolo nevyhnutným predpokladom pre vyslovenie záveru o potrebe odmietnuť skoršie dovolanie obvineného ako oneskorené.

Z procesného hľadiska potom platí, že ak určitá otázka už bola predmetom prieskumu dovolacieho súdu a tento o nej (právoplatne) rozhodol, zaoberať sa ňou opätovne na podklade neskoršie podaného dovolania už neprichádza do úvah, keďže tomu bráni zásada ne bis in idem (nie dvakrát o tom istom), vyjadrená o. i. v Trestnom poriadku v ustanovení § 9 ods. 1 písm. e/ (vo vzťahu k meritornému rozhodnutiu), ktoré je na daný účel potrebné vyložiť (použiť) extenzívne. Opätovný prieskum zo strany dovolacieho súdu je možný len vo vzťahu k inej – novej okolnosti, doposiaľ s konečnou platnosťou zo strany dovolacieho súdu neriešenej.

Z vyššie uvedeného je teda zrejmé, že dovolací súd v predmetnom dovolacom konaní nemôže negovať právne účinky jeho skoršieho rozhodnutia, vydaného v totožnej trestnej veci. Ak by rozhodol inak (resp. ak by problém vôbec posudzoval), vo vzťahu ku konkrétnej okolnosti by vznikla kolízia s už spomínaným princípom ne bis in idem. Súd rovnakého stupňa by totiž o tej istej otázke rozhodoval opakovane, pričom právnym účinkom jeho rozhodnutia bránia už nastalé a stále pôsobiace právne účinky rozhodnutia pôvodného.

Inak by tomu bolo iba v tom prípade, ak by predchádzajúceho rozhodnutia dovolacieho súdu, vydané v aktuálne preskúmanej trestnej veci, bolo v predpísanom konaní zrušené, čo však nie je daný prípad. Len vtedy by sa námietka založená na tých istých skutočnostiach mohla stať z pohľadu dovolacieho konania opätovne relevantnou.“

Napriek citovanej argumentácii, ktorou by už ústavný súd mohol napadnuté uznesenie najvyššieho súdu vyhodnotiť ako ústavne konformné, sa dovolací súd vyjadril k argumentácii sťažovateľa obsiahnutej v jeho ostatnom dovolaní a v tejto súvislosti najmä uviedol:

„V priebehu odvolacieho konania bolo zistené, že pôvodný obhajca obvineného [REDAKOVANÉ] bol dňa 9. októbra 2008 (t. j. po vyhlásení napadnutého prvostupňového rozsudku) vyčiarknutý zo zoznamu advokátov Slovenskej advokátskej komory (zv. č. 62, č. l. 117 spisu).

Vyššie menovaný obhajca tak obvineného nemohol ďalej v (odvolacom) konaní zastupovať, pričom jeho práva v plnom rozsahu prešli na súdom ustanoveného obhajcu [REDAKOVANÉ] – opatrením predsedu senátu odvolacieho súdu z 16. februára 2010 podľa § 40a ods. 1 Tr. por. v znení účinnom do 31. decembra 2005 ustanovený ako náhradný obhajca obvineného (formálne nesprávne ako tzv. náhradný obhajca, čo však na právnych účinkoch obhajobného trestnoprocesného vzťahu nič nemení). Tomuto bol – ako v relevantnom čase fakticky aj právne jedinému riadnemu obhajcovi obvineného – následne správne doručovaný dovolaním napadnutý druhostupňový rozsudok, vyhlásený na verejnom zasadnutí konanom 30. marca 2010, ktorého sa tento tiež osobne zúčastnil.“

Z napádaného uznesenia najvyššieho súdu zjavne vyplýva, že najvyšší súd sa nemohol dovolaním sťažovateľa meritórne zaoberať, keďže ho musel odmietnuť z dôvodu oneskorenosti, a to vzhľadom na skoršie právoplatné dovolacie uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 1 TdoV 20/2015 z 1. júna 2015, ktoré sa týkalo rovnakej trestnej veci a rovnako riešilo otázku včasnosti, resp. oneskorenosti podania dovolania sťažovateľom.

Sťažovateľ mal a mohol napadnúť sťažnosťou adresovanou ústavnému súdu skoršie dovolacie rozhodnutie najvyššieho súdu v jeho trestnej veci (sp. zn. 1 TdoV 20/2015 z 1. júna 2015), čo sa však nestalo.

Na tomto základe ústavný súd pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že napadnuté uznesenie najvyššieho súdu je vecne správne a ústavne akceptovateľným

spôsobom odôvodnené. Za týchto okolností neexistuje medzi obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právom podľa čl. 6 ods.1 dohovoru a napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ako aj postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu, taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Sťažnosť sťažovateľa preto odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Nad rámec tohto rozhodnutia ústavný súd poznamenáva, že námietky sťažovateľa týkajúce sa ním tvrdenej nesprávnej aplikácie fikcie doručenia, a teda včasnosti podania dovolania v jeho veci, sa mohli stať predmetom prieskumu ústavného súdu len za predpokladu, že by sťažovateľ včas podal sťažnosť smerujúcu proti (predchádzajúcemu) uzneseniu najvyššieho súdu sp. zn. 1 TdoV 20/2015 z 1. júna 2015.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. septembra 2017